

NP - polnost

Uroš Čibej

Pregled

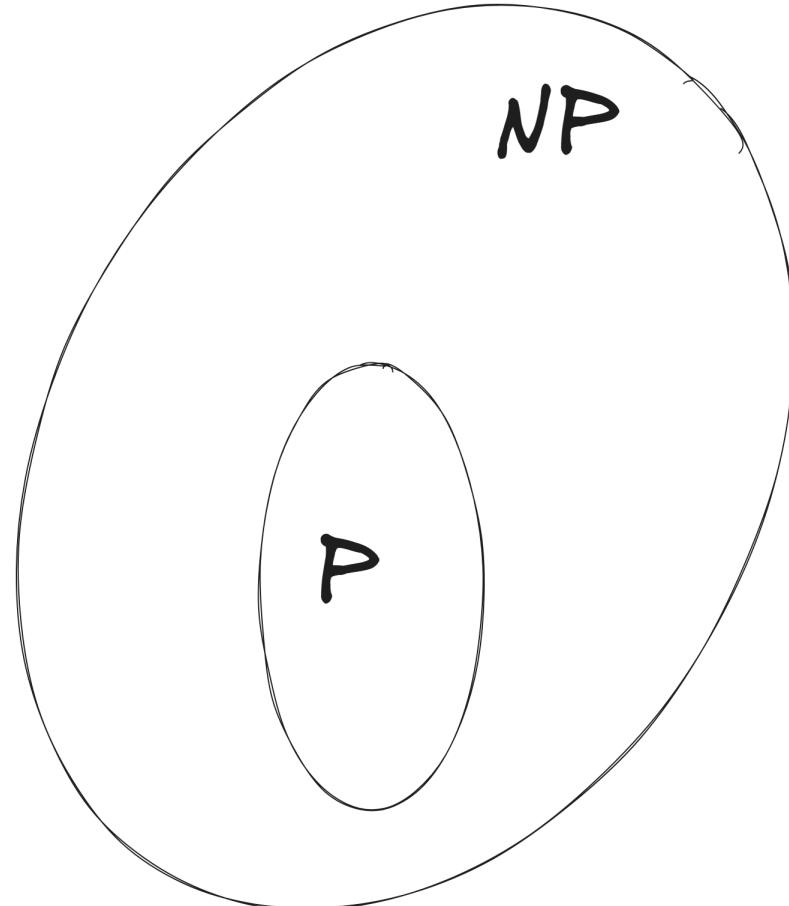
- Polinomske prevedbe
- NP -polnost
- Modeliranje s SAT
- Cook-Levinov izrek

Literatura

- Sipser razdelek 7

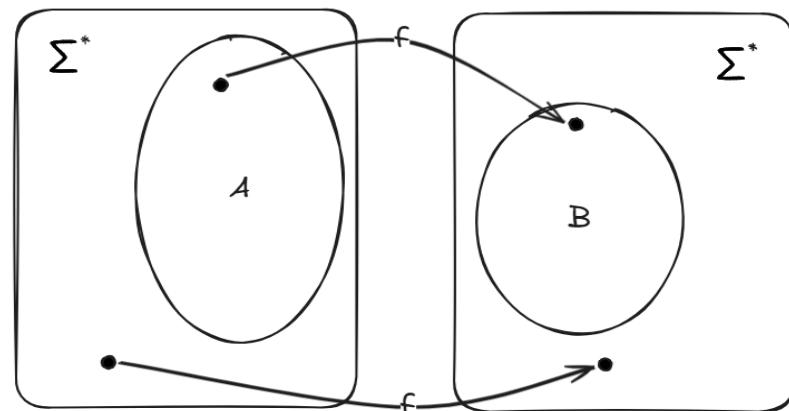
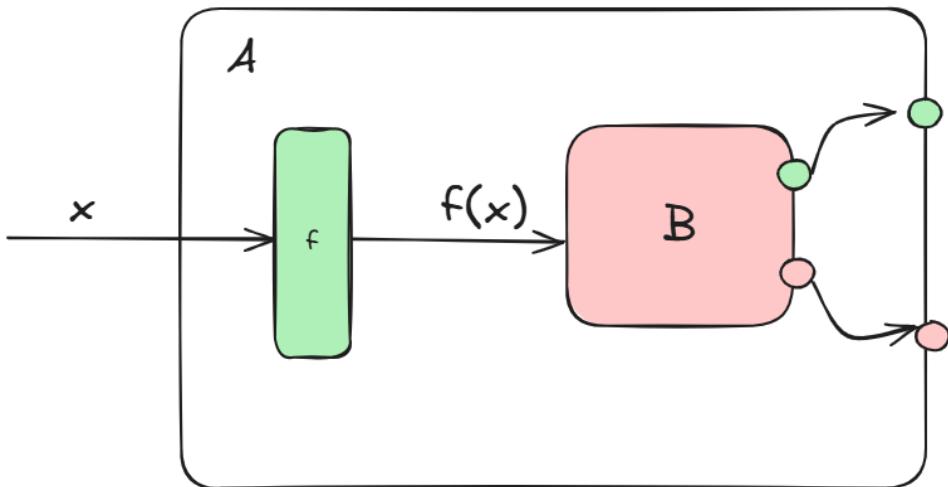
Ponovimo: $P = NP$?

- Ali je preverjanje rešitve enako zahtevno kot generiranje rešitve?
- Ali je izčrpno preiskovanje (eksponentno) edini pristop, ki deluje za določene vrste problemov?
- Se moramo pri določenih problemih zadovoljiti z neoptimalnimi rešitvami?

Polinomske prevedbe

\leq_p

$$A \leq_p B : w \in A \iff f(w) \in B$$

f mora biti polinomsko izračunljiva
funkcija

Posledica polinomske prevedbe

$$A \leq_p B \wedge B \in P \implies A \in P$$

Koncept NP -polnosti

Problem B je NP -poln, če

$$1. B \in NP$$

$$2. \forall A \in NP : A \leq_p B$$

Izrek. Če B je NP -poln in $B \in P \implies P = NP$

Problem SAT (satisfiability)

Vhod: Množica logičnih spremenljivk $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ in logični izraz s temi spremenljivkami:

$$\Phi$$

Vprašanje: Ali obstaja dodelitev vrednosti spremenljivkam $\tau : X \rightarrow \{0, 1\}$, da je

$$\Phi[\tau] = 1$$

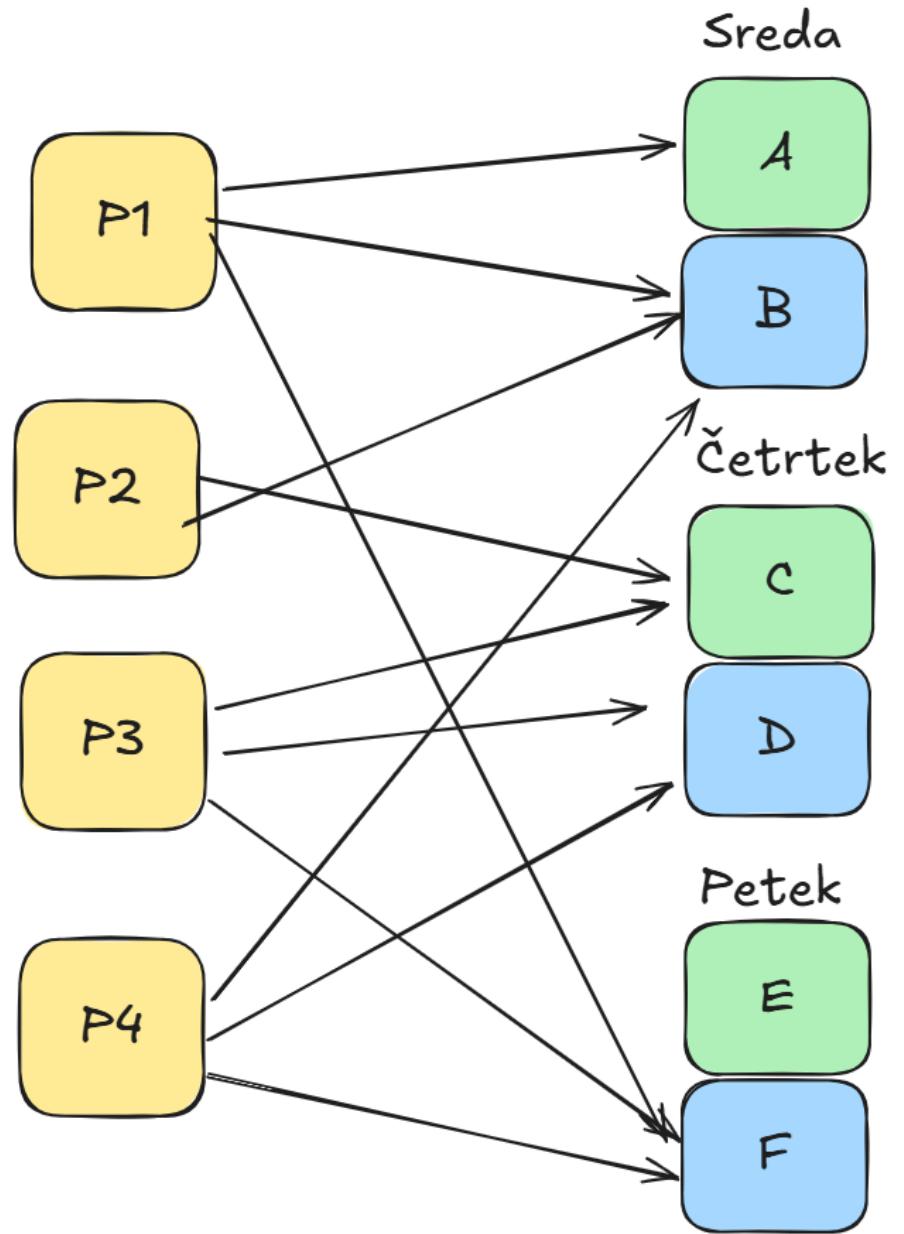
Primer

$$\begin{array}{ll} \Phi = & C_1 : (x_1 \vee x_2 \vee x_3) \\ & \wedge C_2 : (\neg x_1 \vee x_4) \\ & \wedge C_3 : (\neg x_2 \vee x_4) \\ & \wedge C_4 : (\neg x_3 \vee x_5) \\ & \wedge C_5 : (\neg x_4 \vee \neg x_5) \\ & \wedge C_6 : (x_2 \vee \neg x_3 \vee \neg x_4) \\ & \wedge C_7^* : (\neg x_4) \end{array}$$

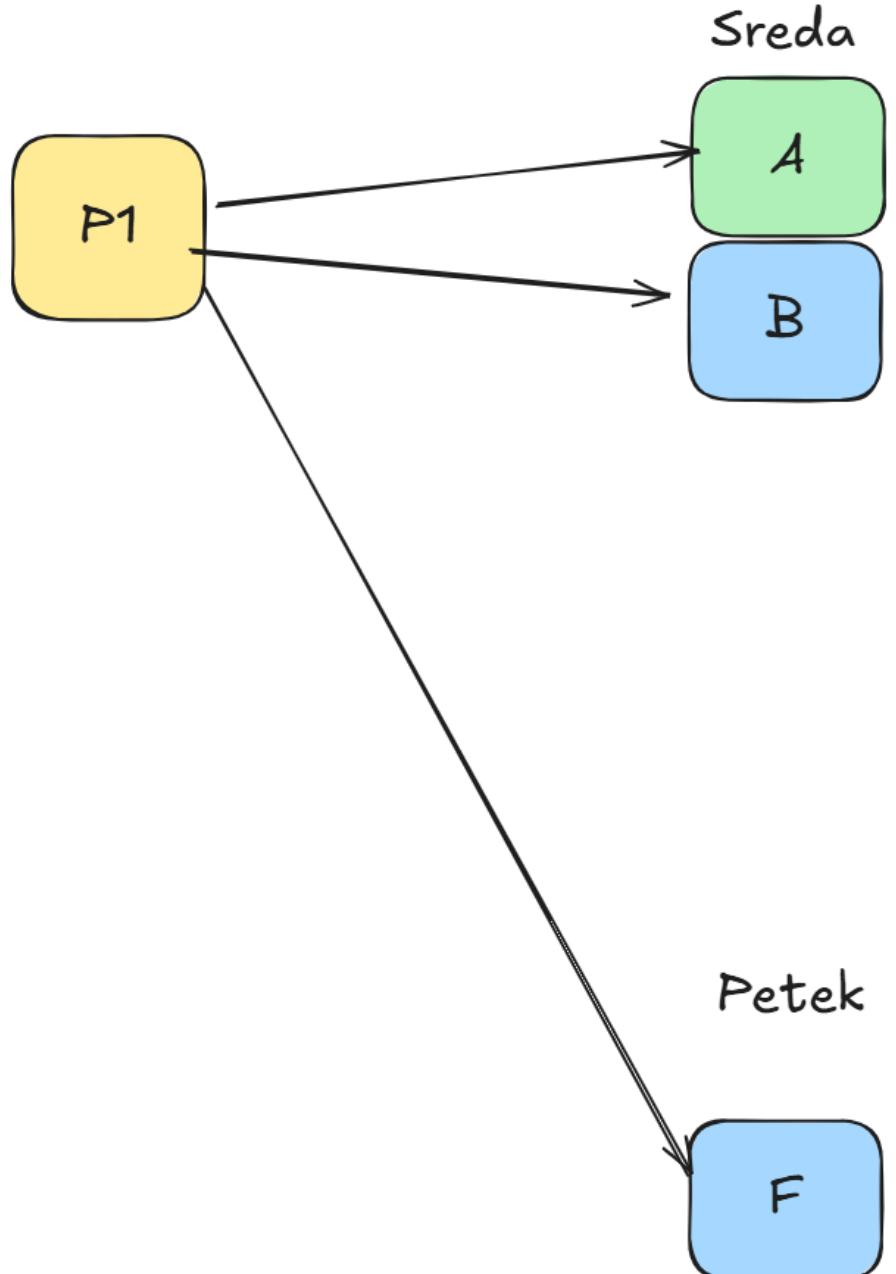
Modeliranje s SAT

"Urnik"

- X_{pt} - predmet p se izvaja v terminu t

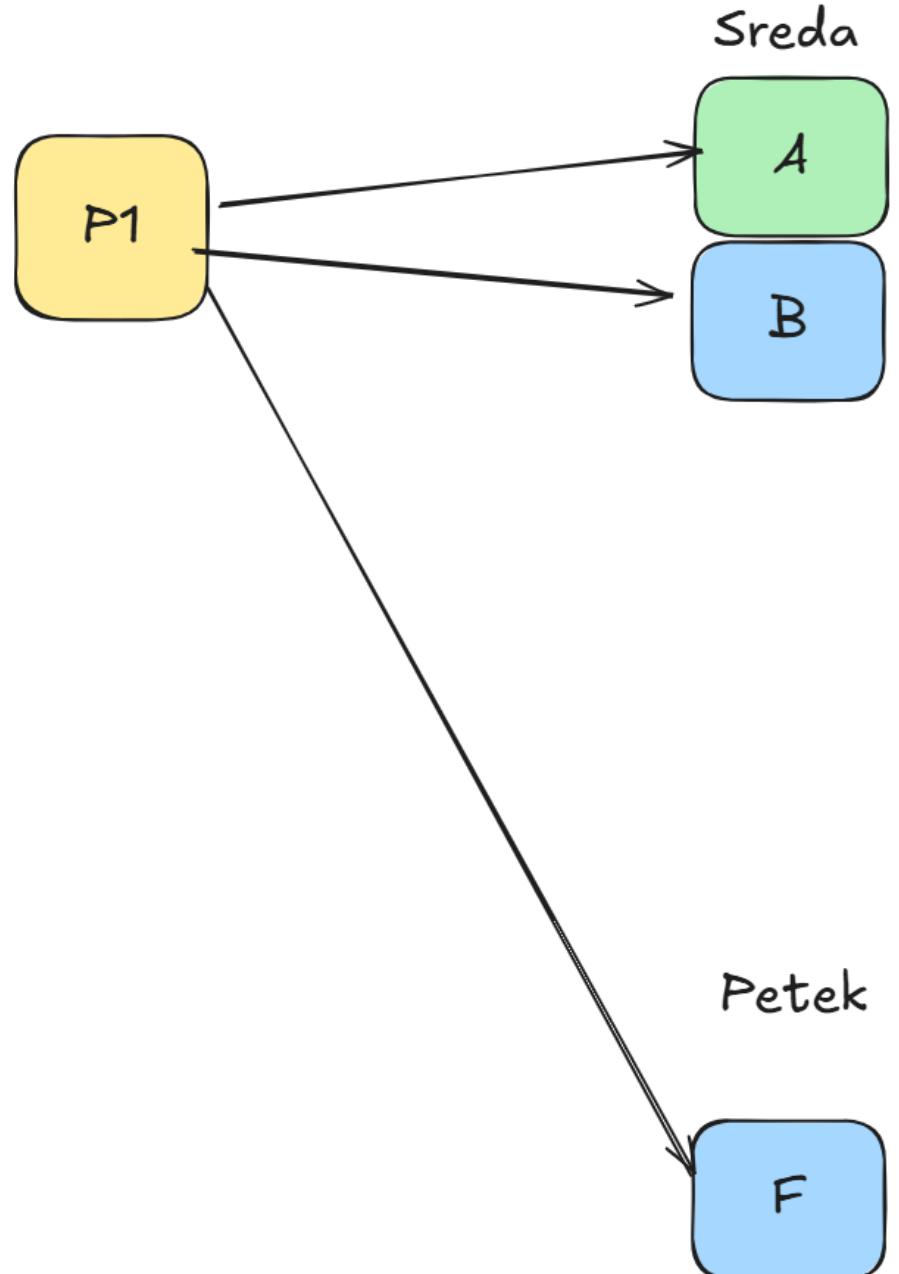
Vsaj ena
(At Least One)

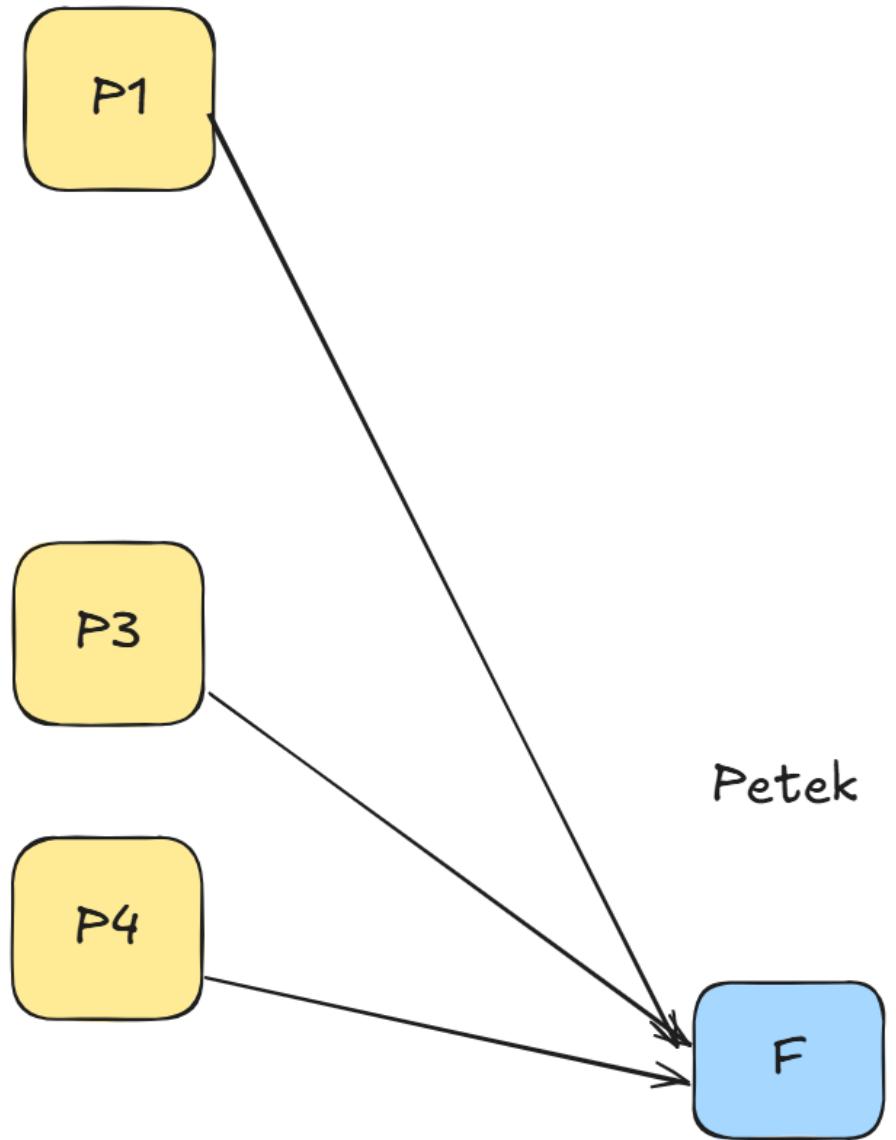
Vsaj ena

(At Least One)

$$X_{1A} \vee X_{1B} \vee X_{1F}$$

Največ ena (At Most One)

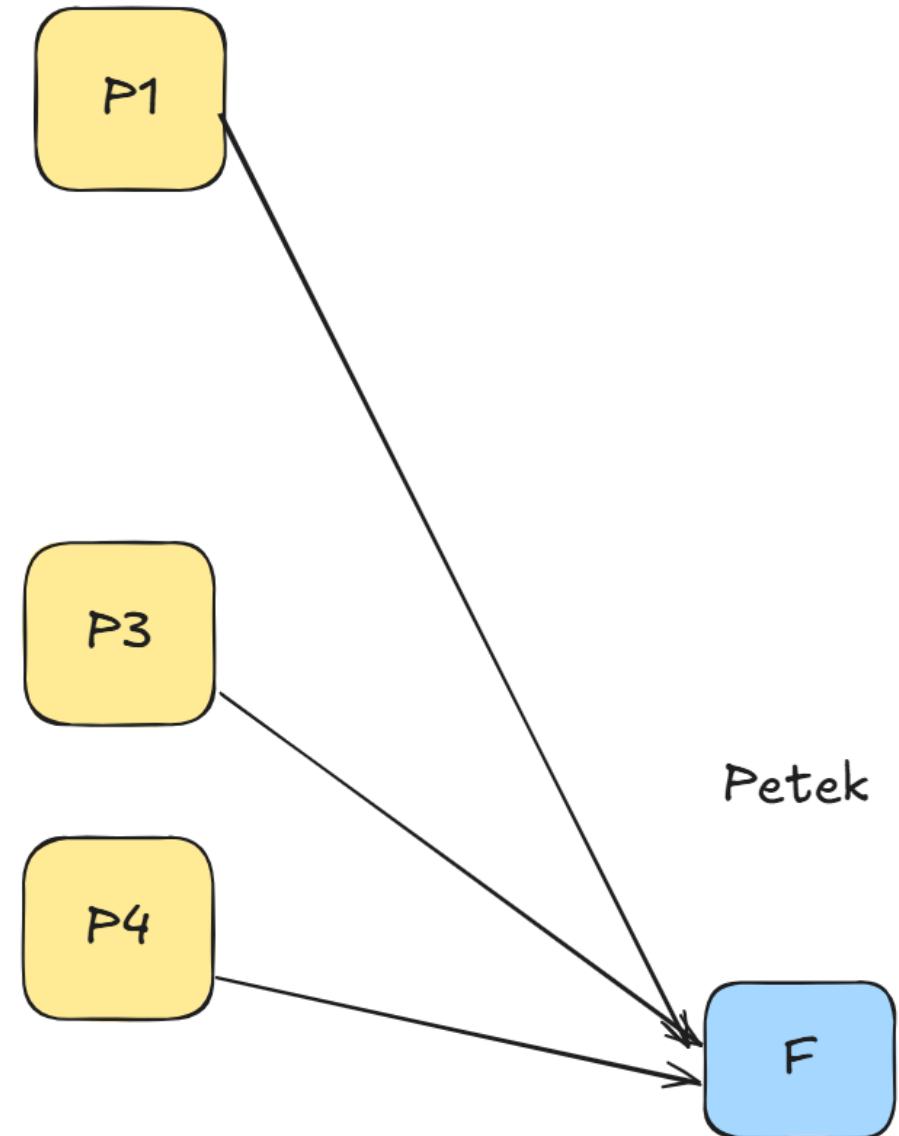
Največ ena

(At Most One)

$$\neg(X_{1F} \wedge X_{3F}) \wedge \neg(X_{1F} \wedge X_{4F}) \wedge \neg(X_{3F} \wedge X_{4F})$$

V KNO

$$(\neg X_{1F} \vee \neg X_{3F}) \wedge (\neg X_{1F} \vee \neg X_{4F}) \wedge (\neg X_{3F} \vee \neg X_{4F})$$

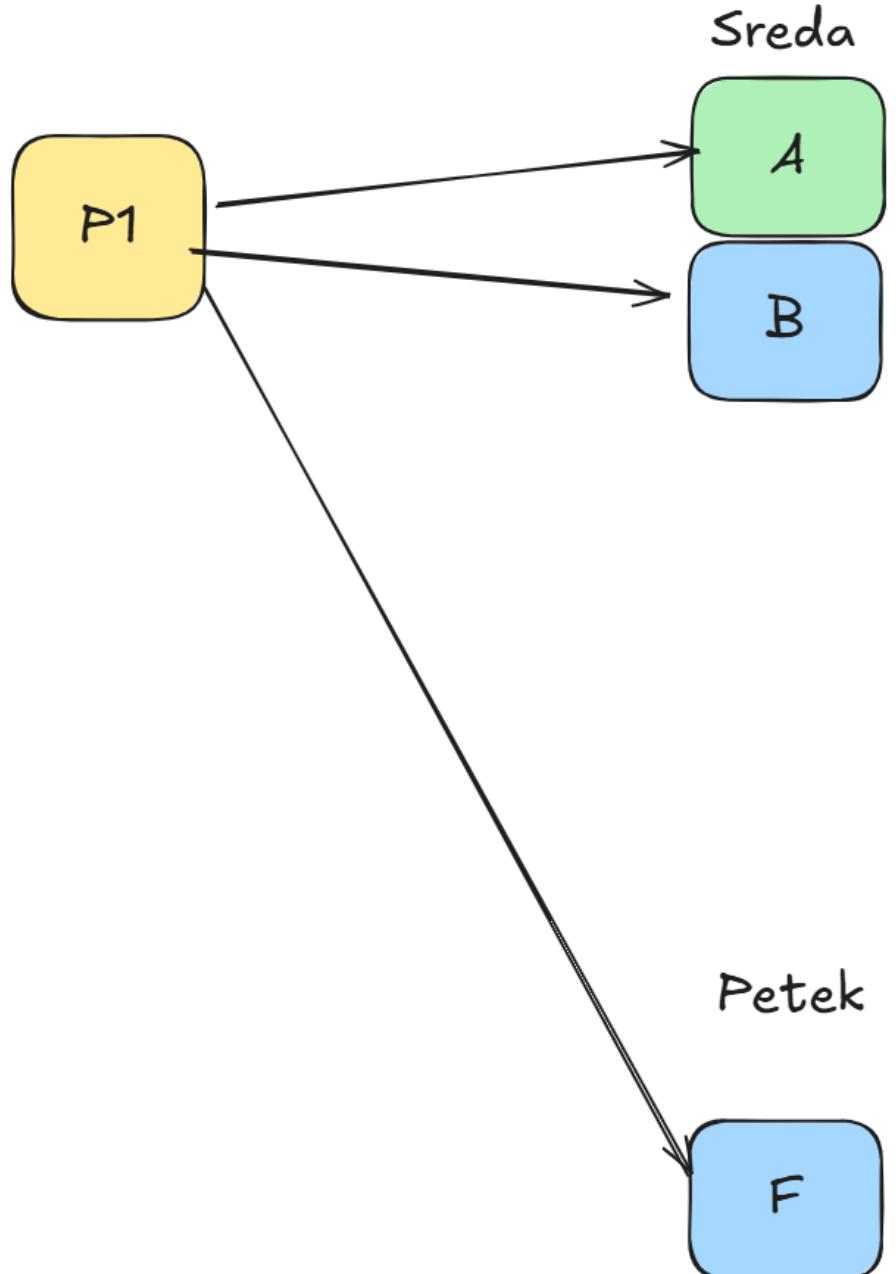

Natanko ena

vsaj ena in največ ena

$$X_{1A} \vee X_{1B} \vee X_{1F}$$

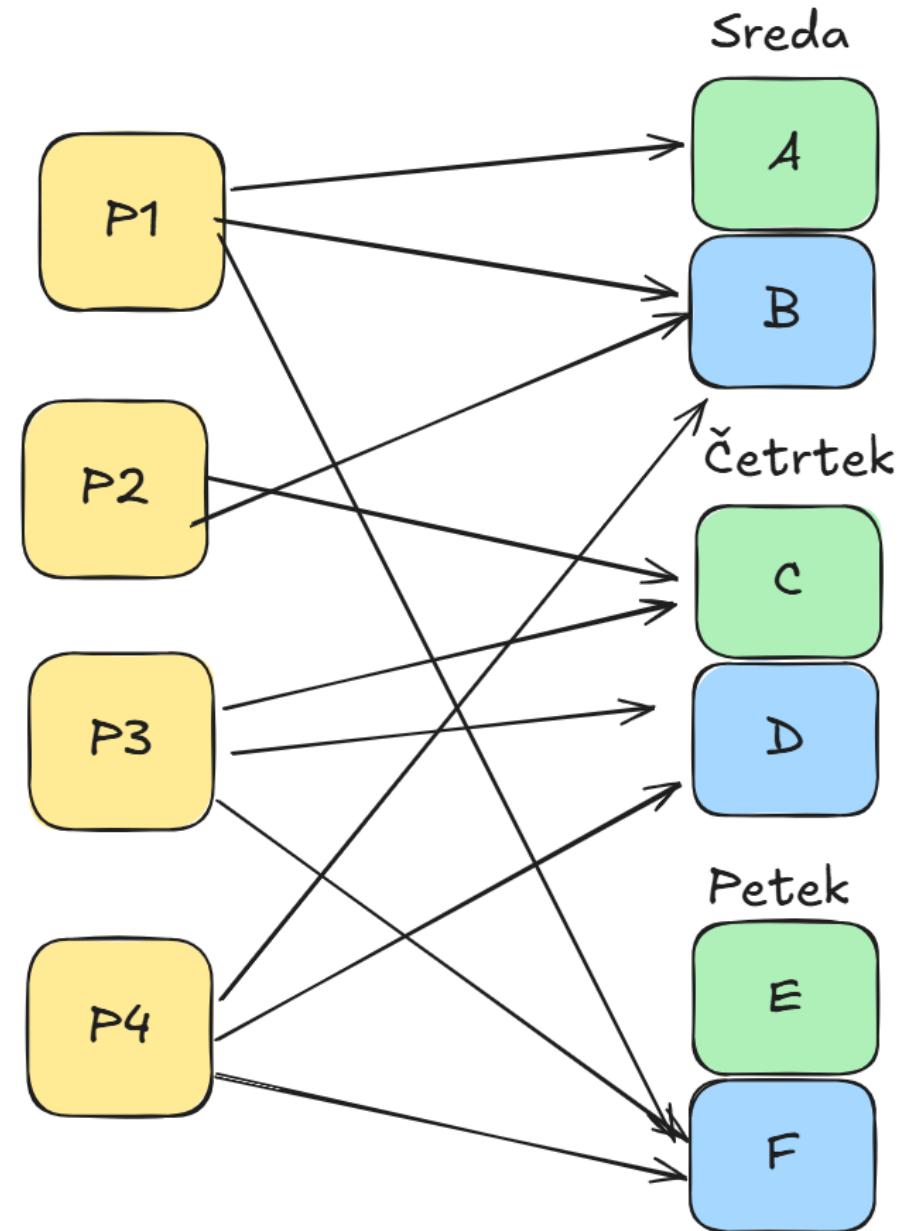
$$(\neg X_{1A} \vee \neg X_{1B}) \wedge (\neg X_{1A} \vee \neg X_{1F}) \wedge (\neg X_{1B} \vee \neg X_{1F})$$

Celotna formula

$$\Phi_{\text{SAT}} = \mathbf{ALO}_P \wedge \mathbf{AMO}_P \wedge \mathbf{AMO}_T$$

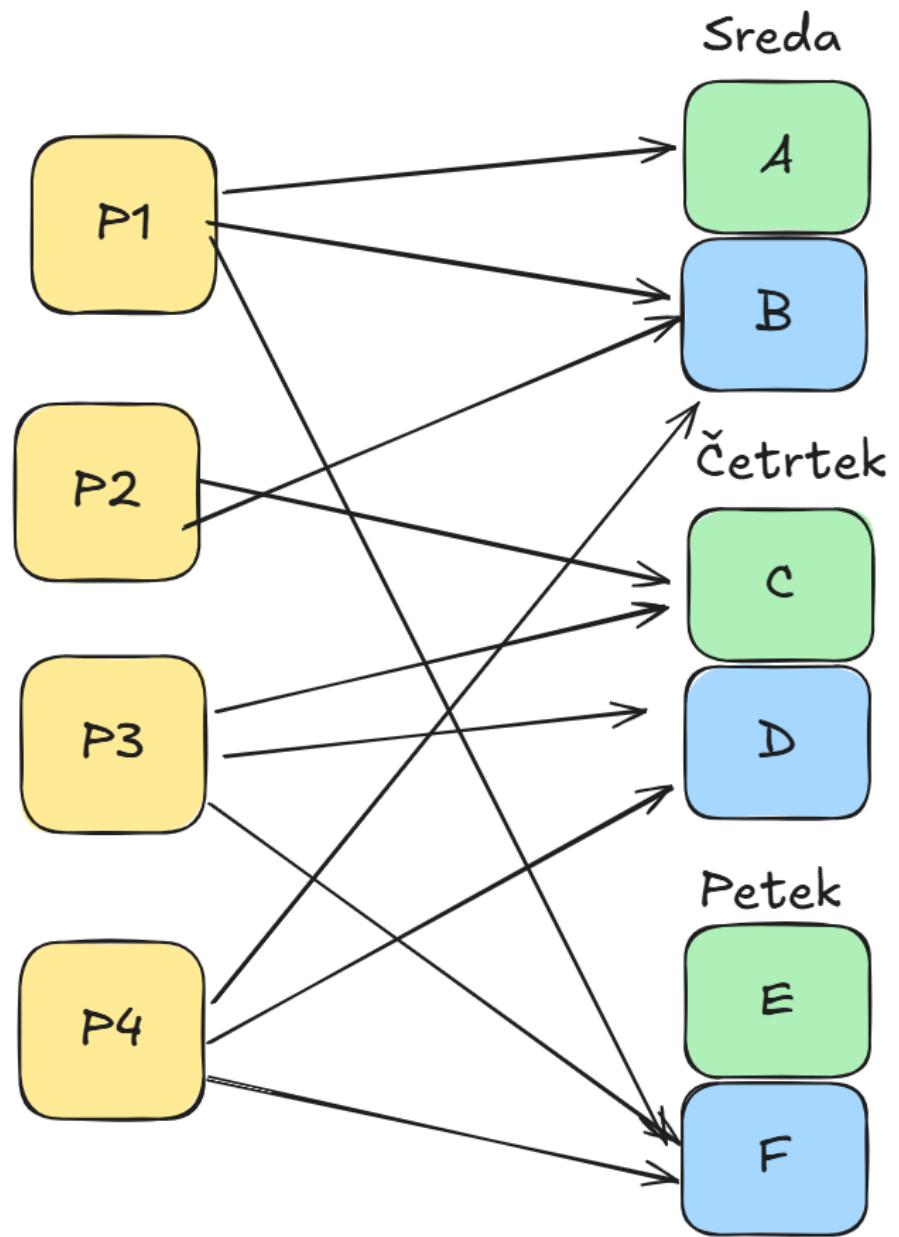
P_i	vsaj eden
P_1	$X_{1,A} \vee X_{1,B} \vee X_{1,F}$
P_2	$X_{2,B} \vee X_{2,C}$
P_3	$X_{3,C} \vee X_{3,D} \vee X_{3,F}$
P_4	$X_{4,B} \vee X_{4,D} \vee X_{4,F}$

Celotna formula

$$\Phi_{SAT} = \text{ALO}_P \wedge \text{AMO}_P \wedge \text{AMO}_T$$

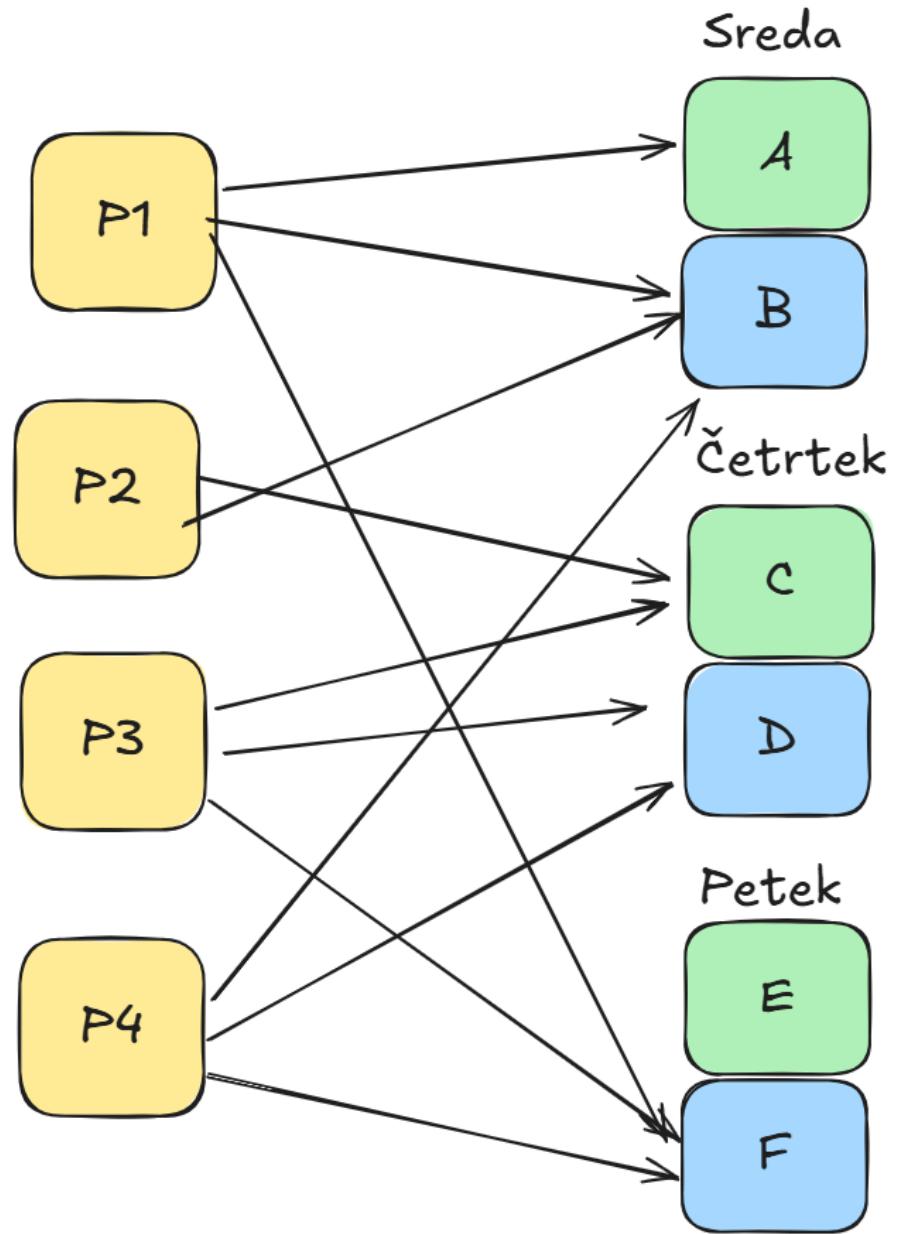
P_i	Najvec en
P_1	$(\neg X_{1,A} \vee \neg X_{1,B}) \wedge (\neg X_{1,A} \vee \neg X_{1,F}) \wedge (\neg X_{1,B} \vee \neg X_{1,F})$
P_2	$(\neg X_{2,B} \vee \neg X_{2,C})$
P_3	$(\neg X_{3,C} \vee \neg X_{3,D}) \wedge (\neg X_{3,C} \vee \neg X_{3,F}) \wedge (\neg X_{3,D} \vee \neg X_{3,F})$
P_4	$(\neg X_{4,B} \vee \neg X_{4,D}) \wedge (\neg X_{4,B} \vee \neg X_{4,F}) \wedge (\neg X_{4,D} \vee \neg X_{4,F})$

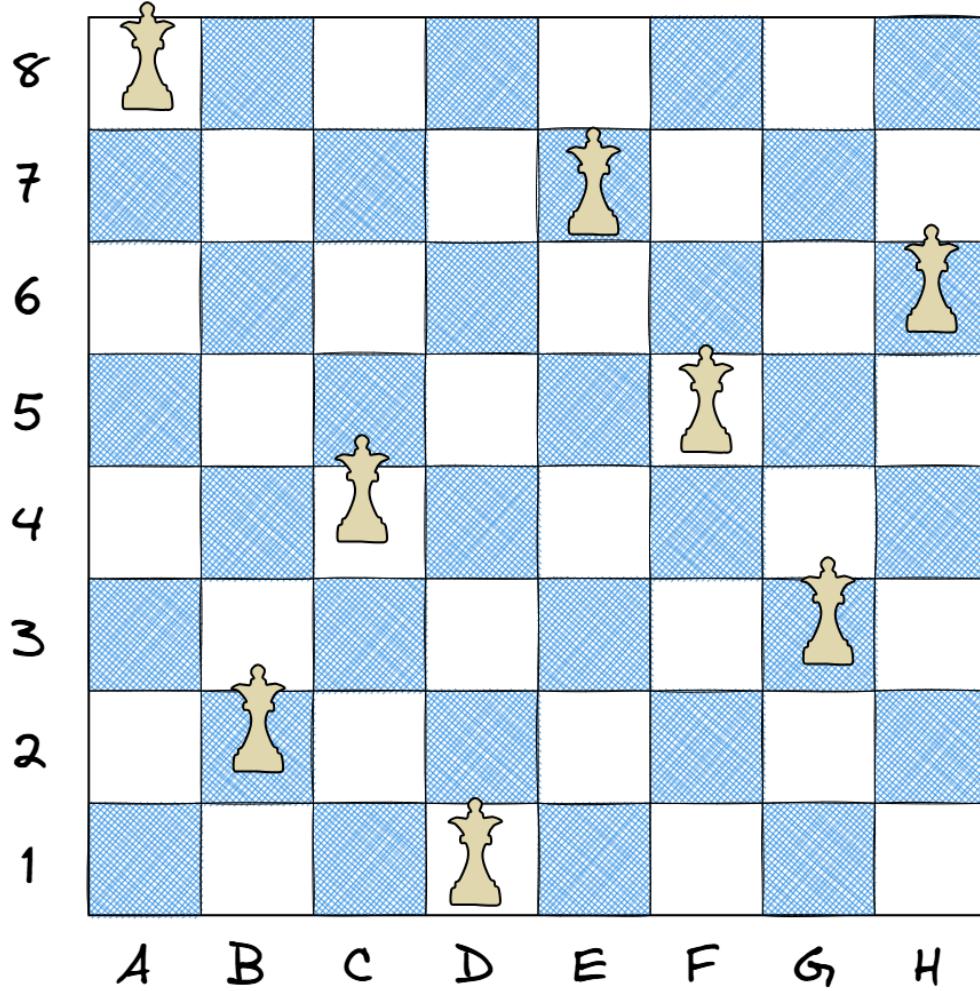
Celotna formula

$$\Phi_{SAT} = \text{ALO}_P \wedge \text{AMO}_P \wedge \text{AMO}_T$$

Termin t	Največ ena
B	$(\neg X_{1,B} \vee \neg X_{2,B}) \wedge (\neg X_{1,B} \vee \neg X_{4,B}) \wedge (\neg X_{2,B} \vee \neg X_{4,B})$
C	$(\neg X_{2,C} \vee \neg X_{3,C})$
D	$(\neg X_{3,D} \vee \neg X_{4,D})$
F	$(\neg X_{1,F} \vee \neg X_{3,F}) \wedge (\neg X_{1,F} \vee \neg X_{4,F}) \wedge (\neg X_{3,F} \vee \neg X_{4,F})$

N-kraljic

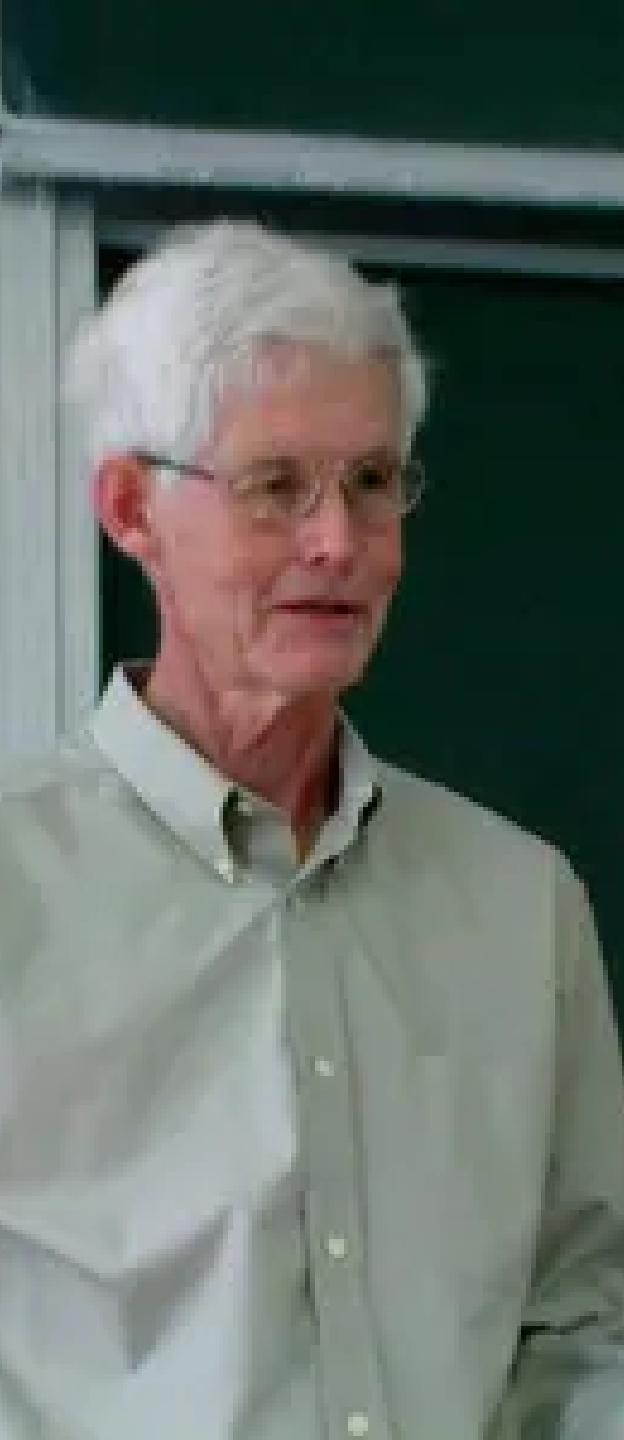

SAT kraljice

1. spremenljivke q_{ij} (kraljica je na polju ij)
2. vsaka vrstica $ALO \wedge AMO$
3. vsak stolpec $ALO \wedge AMO$
4. vsaka diagonala AMO

Cook-Levinov izrek

- Stephen Cook (1971): The complexity of theorem proving procedures
- Leonid Levin (1973):
Универсальные задачи
перебора

Izrek. SAT je NP -poln

Obstaja veliko formulacij tega izreka, ta je verjetno najbolj kompaktna.

Oris dokaza

1. $SAT \in NP$
2. $\forall A \in NP : A \leq_p SAT$
 - $(M_A, w) \rightarrow \Phi$, če stroj M_A sprejme w , $\Phi \in SAT$

Tabela trenutnih opisov

- naj bo M NTS, da $L(M) = A$
- časovna zahtevnost M naj bo $t(n)$
- dolžina trenutnega opisa je največ $t(n)$
- s SAT modeliramo tako tabelo, ki opisuje veljavno vejo izračuna M

#	q	a	$t(n)$
#	b	r	#
#			#
#			#
#			#
#			#
#			#
#			#

Znaki v tabeli

$$\Phi_{cell}$$

- $C = \Gamma \cup Q \cup \{\#\}$
- spremenljivke $x_{i,j,c}$: na poziji i, j v tabeli je znak $c \in C$
- v vsaki celici je natanko en znak iz C

$$ALO \wedge AMO$$

Začetni trenutni opis

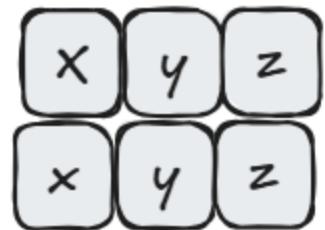
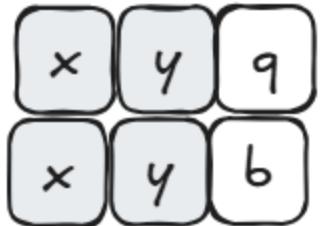
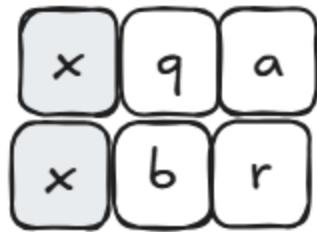
$$\Phi_{start} = x_{1,1,\#} \wedge x_{1,2,q_0} \wedge x_{1,3,w_1} \wedge x_{1,4,w_2} \wedge \dots \wedge x_{1,n+2,w_n} \wedge x_{1,n+3,\#}$$

Detekcija sprejetja besede

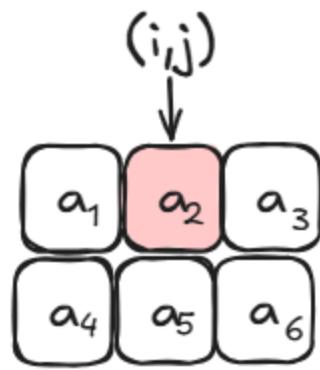
$$\Phi_{accept} = \bigwedge_{i,j} x_{i,j,q_F}$$

Veljavna okna

$$\delta(q, a) = \{(r, b, R)\}$$

$$\Phi_{move} = \bigwedge_{(i,j)} (i, j) \text{ je eno izmed veljavnih oken}$$

$$\bigvee x_{i,j-1,a_1} \wedge x_{i,j,a_2} \wedge x_{i,j+1,a_3} \wedge x_{i+1,j-1,a_4} \wedge x_{i+1,j,a_5} \wedge x_{i+1,j+1,a_6}$$

a je veljavno okno

Končni izraz

$$\Phi_{cell} \wedge \Phi_{start} \wedge \Phi_{accept} \wedge \Phi_{move}$$

Analiza pravilnosti

1. Prva vrstica je veljaven trenutni opis
2. vrstica i je veljaven trenutni opis \implies vrstica $i + 1$ je veljaven **naslednji** trenutni opis

Analiza časovne zahtevnosti

$$t(n) = n^k, |C| = l$$

1. Število spremenljivk $(n^k)^2 \times l = O(n^{2k})$
2. velikost $\Phi_{cell} = O(n^{2k})$
3. velikost $\Phi_{start} = O(n^k)$
4. velikost $\Phi_{accept} = O(n^{2k})$
5. velikost $\Phi_{move} = O(n^{2k})$

Stanje vprašanje $P = NP?$

- večina problemov $p \in (NP \setminus P)$ je tudi NP -polnih (naslednjič)
- **ogromno** poskusov za razreševanje tega vprašanja (naključnost, aproksimacija, vezja, preroki, ...)
- seveda je trenutni konsenz $P \neq NP$, ampak nekaj optimizma kljub temu ostaja